

Trinaesta lekcija • Lesson Thirteen

A1

7,8

DOBRODOŠLI!

✂ **Bring** food and other relevant props to class and perform this skit from memory, staying as close to the original as the props you provide allow.

Self-study learners: While working on this exercise note the forms of the conditional, *bih, bi, bi, bismo, biste, bi*, and the phrases of politeness. Also notice the use of *odgovàrati* and *prijati*.

1) Conditional of politeness

Da li <i>biste bìli</i> tàkò ljùbazni	<i>Would you be</i> so kind...
<i>Bìlo bi</i> mì dràgo	It <i>would be</i> a pleasure
Sa čìme <i>bih</i> vas <i>mogla</i> pònuditi	What <i>could</i> I serve you
Da li <i>biste bìli</i> tàkò ljùbazni	<i>Would you be</i> so kind...
<i>Preporùčila bih</i>	I <i>would</i> recommend
Rado <i>bih</i>	I <i>would</i> [like]
Nè <i>bi</i> mì <i>prijalo</i> slatko	Sweets <i>wouldn't agree</i> with me

2) Other phrases of politeness

Da li <i>smem</i> da zàmolìjìm	<i>Might</i> I request
Da li <i>smem</i> da vas pòslužìjìm	<i>May</i> I serve you

3) odgovàrati and prijati (with dative)

Nè <i>bi</i> mì <i>prijalo</i> slatko	Sweets <i>wouldn't agree</i> with me
Najviše mì <i>odgòvara</i> vìnò	Wine <i>suits</i> me best

A2

9,10

EVO KOMPJUTERA!

✂ **Play** this conversation, on your feet, using a box for the computer. Go through it again with #1 as a female repair person.

☆Examples:

1. [**carrying a heavy box**] Ево, *донела сам* ваш компјутер. Поправљен је. Где да га спустим?
2. Молим вас ставите га тамо на *писаћи сто*.
3. Ако хоћете да га ставим на *сто*, *морали бисте* да склоните све ваше ствари са *стола*!
4. Одмах, али да ли могу да вас понудим са *кафом* пре тога?
5. Не, хвала. Већ сам *попила* данас. *Жури* ми се. [**groaning under the weight of the box**] Ако бисте склонили *те* ствари *могла бих* почети да радим.
6. Наравно! Али кад сте већ *ту*, да ли можете да ми објасните неке ствари у вези са компјутером?
7. [**groaning**] Молим вас, *казали сте* да ћете да склоните *те* ствари! Немојте бити неозбиљни! *Морам* што пре да одем код *следеће* муштерије.
8. У реду, [**clearing the desk**] склонио сам их. Жао ми је што не можете да останете макар

пар минута дуже!

✂️ **Then** change the number of people involved, so that there are two repair people or two recipients of the repaired computer. [note that the repair person is #1, not #2] In this example both groups are women.

1. [**carrying a heavy box**] Ево, донеле смо ваш компјутер. Поправљен је. Где да га спустимо?
2. Молимо вас ставите га тамо на писаћи сто.
3. Ако хоћете да га ставимо на сто, морале бисте да склоните све ваше ствари са стола!
4. Одмах, али да ли можемо да вас понудимо са кафеом пре тога?
5. Не, хвала. Већ смо попили данас. Жури нам се. [**groaning under the weight of the box**] Ако бисте склониле те ствари могле бисмо почети да радимо.
6. Наравно! Али кад сте већ ту, да ли можете да нам објасните неке ствари у вези са компјутером?
7. [**groaning**] Молимо вас, казале сте да ћете да склоните те ствари! Немојте бити неозбиљне! Морамо што пре да одемо код следеће муштерије.
8. У реду, [**clearing the desk**] склониле смо их. Жао нам је што не можете да останете макар пар минута дуже!

✂️ **Rework** the conversation so that it is informal, using *tj* instead of *vj*. In this case both parties are men.

1. [**carrying a heavy box**] Ево, донео сам твој компјутер. Поправљен је. Где да га спустим?
2. Молим те стави га тамо на писаћи сто.
3. Ако хоћеш да га ставим на сто, морао би да склониш све твоје ствари са стола!
4. Одмах, али да ли могу да те понудим са кафеом пре тога?
5. Не, хвала. Већ сам попио данас. Жури ми се. [**groaning under the weight of the box**] Ако би склонио те ствари могао бих почети да радим.
6. Наравно! Али кад си већ ту, да ли можеш да ми објасниш неке ствари у вези са компјутером?
7. [**groaning**] Молим те, казао си да ћеш да склониш те ствари! Немој бити неозбиљан! Морам што пре да одем код следеће муштерије.
8. У реду, [**clearing the desk**] склонио сам их. Жао ми је што не можеш да останеш макар пар минута дуже!

©11,12

POLAKO ...

✂️ **Make** your own version, based loosely on this exchange, of a conversation between two people, one of whom owes the other a book which the other needs to study for an exam, or some money, or a coveted item of clothing.

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

Self-study learners: listen to the recording of this exercise until you know it by heart, and then note the use of the perfective form: *pročitati*, the verbal forms: *treba*, *neka*, *setiti se*, *smeti* and the phrases *nemam pojma* and *šteta što*.

1) Perfective verb with future meaning

Ako pročitam
... kad bi to pročitao

If I read through
... if you would read through

2) Modal forms
Treba mi moj prīmerak *I need my copy*
Neka ih on òbradi sam *Let him work through them on his own*
Nè smem da se pòjavim *I don't dare appear*

3) Other phrases
Seti se mòje reputācije *Think of my reputation*
Nemam pòjma *I have no idea*
Šteta što nisam čaròbnjak *Too bad I'm not a magician.*

A4

©13,14

 Use this sketch as the basis for giving each other instructions for how to find something in a city.

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

 Self-study learners: Go over this carefully and note the vocabulary used to give instructions for taking a bus ride and finding a location.

VEŽBE

B1

 Practice introducing yourself to someone, shaking hands as you say your name.

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

 Self-study learners: work with these exercises until you know them by heart. The phrases *drago mi je* and *žao mi je* are particularly important.

 Practice offering each other things and refusing politely.

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

 Replace kàfa and čaj with other beverages: *mineralna vòda, pivo, sok, vīno.*

☆ **Example:**

1. Шта бисте жёлели да пòпијете?
2. Свеједно ми је, вино или пиво.

B2

 Replace fino meso with belo vīno, crni hleb, čevàrčići, hladno pivo, jàje, màslac, slatki kòlač; use žèdan, pòpiti and piti with the beverages.

***Note:** misspelling in book: већера where it should be вечера

☆ **Examples:**

1. Да ли би хтела нешто да пòједеш за вèчеру?
2. Хвàла, бих! Стрàшно сам глàдна!
3. Чиме мòгу да те подлужим? Имам фине ћевàнчиће.
4. На жалòст, ћевàнчићи ми се нè једу због тога што сам јела ћевàнчиће дàнас за ручак. Да ли може нешто другò?

5. Како да не! Може, без проблем̄а.

1. Да ли би хтела нешто да *попијеш* уз* вèчeру?
2. Хв̀ала, бих! Стр̀ашно сам *жeднa*!
3. Чимe мòгу да те пòслужим? Имам *хладнo пивo*.
4. На жалост, *хладнo пивo* ми се нè *пијe* због тога што сам *пила пивo* д̀анас за р̀учак. Да ли може нешто другò?
5. Како да не! Може, без проблем̄а.

***Note** the use of *uz* here instead of *za*. *Za večeru* means "for dinner" while *uz večeru* means "along with dinner."

B3

✎ **Replace** the italicized disciplines with ones from the list on p. 208.

☆ **Example:**

1. Када бисте хтели, могли бисте сви бити òдличн̄и професори *м̀узике*!
2. А шта ако бисмо хтели бити професори нечег другог?
3. Ни то нè би б̀ило лоше. Чèга бисте хтели бити професори?
4. Ако би све б̀ило по мени, хтео би да будем професор *лингвистике*, због тога што то највише волим.
5. А ја би био професор *романистике*, з̀ато што то највише ж̀еле мòји р̀одителји.

B4

✎ **Rework** the conversation so that it is about having beer or wine and cake or *ćevapčići*.

☆ **Example:**

1. Извòли, седи! Да пòјeдемo малo кол̀ача.
2. Баш ми приј̀а п̀арче кол̀ача сада.
3. Да ли би ж̀елела да га јeдеш са шлагом или без?
4. Може са пуно, пуно шлага, хв̀ала.

B5

✎ **Replace** *zarađivati više novca* with *čitati više knjiga*, *kupiti više stvari*, *položiti više ispita*, *slušati više predavanja*.

☆ **Example:**

1. Како би б̀ило кад би *слушала* више *predavanja*?
2. То нè би б̀ило лоше.
3. А како би б̀ило кад би *слушала* мање *predavanja*?
4. То нè би б̀ило добро.

B6

Ask each other these and similar questions.

(**Answers** below.)

1. Највише бих вòлео да јeдем ј̀аја на око.
2. Највише бих вòлела да путујем у Нови Сад.

3. Жèлео бих да зарàђујем више него што сада зарàђујем.
4. Могао бих да идем у Србију преко лета.
5. Нè би ваљало увек да òстане студент.

B7

✎ Replace *glàva* with *rùka*, *nòga*, *stòmak*, *lakat*, *lèða*.

✎ Replace *pòpiti čašu hlàdne vode* with *staviti leđ*, *pòpiti aspirin*, *ùmiti se hlàdnom vòdom*.

☆ **Example:**

1. Šta ti je?
2. *Lakat* me bòli.
3. Treba ti *aspirin*!
4. Sveјèdno mi je. Kàda bih *pòpila aspirin*, *lakat* bi me bòleo još više!

DOMAĆI ZADATAK

C1

Work up a skit in which the characters use the polite phrases from A1 when they get to know each other.
Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

C2

Write a paragraph (100 words) on the theme:

Šta bih ràdila da imam vremena i nòvca? **or**

Šta bi ràdio da imà vremena i nòvca? **or**

Šta bismo ràdili da imamo vremena i nòvca?

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

C3

Fill in the blanks with the appropriate form of the conditional:

1. Kàda **bi napìsao** celi dòmaći zadàtak svaki dan **bio bi** òdličan stùdent.
Kàda **bi napìsala** celi dòmaći zadàtak svaki dan **bila bi** òdlična stùdentkinja.
2. Nè **bi bilo loše** da dođeš kod nas sutra po pòdne na rùčak.
3. O tåkvim stvarima **nè bi trebalo** da se gòvori.
4. Da si prèdsednica (or prèdsednik) Amèrike, **imala bi** (or **imao bi**) puno pòsla.
5. **Biste li bili** tåko ljùbазni da pođete sà mnom?
6. **Pròkockao bih** život da voзим motocikl.

C4

Take each of the phrases below and make it into an imaginary conditional.

For example: ja / pilot

Da sam pilot, putovala bih cele godine avionom!

1. Да смо Французи говорили бисмо француски.
2. Ишли би да спавају пре једанаест да су добри.
3. Да имате шездесет годинавећ бисте завршили факултет.
4. Не бих могла да читам да имам три године.
5. Да је она чаробњак могла би да чини дивне ствари.

C5

Translate the first sentence into English and the next two into B, C, or S, following the example of the first.

1. a. Would you be so kind as to sit here next to her?
b. Да ли бисте били тако љубазни да отворите таврата? Хвала! Да ли бисте сада отворили оваврата?
c. Да ли бисте били тако љубазни да нам помогнете и дате нам своју руку?
2. a. If I were able to pass the exam, I would go and take it immediately!
b. Кад бисмо знали да спремимо јапанску храну, фино бисмо јели.
c. Кад бисте сваког дана учили по двадесет сати, били бисте одличан студент!
3. a. Had you lived a hundred years ago, you probably would no longer be alive!
b. Никада не бих ни о чему бринула / бринуо да сам чаробњак.
c. Да смо деца, играли бисмо лопте цео дан.
4. a. Both my legs and arms hurt. May I ask you for help?
b. Боли ме стомак. Када бих попио топло млеко, мање би болео.
c. Боли ме глава, али ће мање да боли ако легнем.
5. a. What do you do? I work in law
b. Чиме се баве? Баве се медицином.
c. Чиме се бави? Бави се географијом.

C6

Answer the following questions (based on A1, A2, A3 and A4)

A1

1. Господин је замолио за мало хладне воде због тога што је био жедан.
2. Госопођа је питала господина да ли жели нешто друго попити или појести зато што је врло љубазна.
3. Господин каже да би радо мало колача.
4. Госпођи се чини да је боља пуна чаша него празна чаша зато што јој се чини да је господину пријатније ако пред собом има пиће.
5. Госпођа ће пити само вино јер јој не прија слатко. Каже да јој већ одговара само вино.

A2

1. Да би човек могао да спусти компјутер, требало би прво да се склоне све ствари са стола.

2. Треба да се скло^не све ствари са ст^ола з^ато што не^ма где да се спу^{ст}и компј^утер.
3. Ч^овек је љ^ут због тога што му се жу^ри.

A3

1. Требају му материј^али да би их обра^дио с коле^гом.
2. Не, ни^је кра^љ.
3. Ко зна шта ће да ка^жу! Можда се број 1 упра^во тога бо^ји.

A4

1. Број 1 тра^жи Градску каф^ану, ко^ја је на гла^вном тргу.
2. Градска каф^ана сто^ји поред јед^не врло ле^пе зграде.
3. Број 1 и број 2 су разгов^арали о уп^утсвима ка^ко да се иде до гла^вног трга.